

НАЧАЛОТО И НАСТОЯЩЕТО

Сборник с интервюта

Споделени истории за основаването, развитието
и съвременния живот в българското училище

„Дора Габе“, Мюнхен

**2020 г.
Мюнхен**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. РЕЦЕПТИ ЗА ОТДАДЕНОСТ НА КАУЗА -

Интервюта с основателите и ръководителите на БУ „Дора Габе“, Мюнхен

- 1. Мима Пенчова** – директор на училището
- 2. Мария Райкова** – заместник-председател на УС
- 3. Ваня Милева** – административен директор

II. РЕЦЕПТИ ЗА ВДЪХНОВЕНИЕ –

Интервюта с преподаватели

- 4. Емилия Михайлова** - преподавател по театрално изкуство
- 5. Дарена Димитрова** – преподавател в ПУГ I
- 6. Илияна Дойнова** – преподавател в ПУГ II
- 7. Нерин Чакър** – преподавател в ПУГ IV A
- 8. Мария Николова** – преподавател във 2. клас
- 9. Мария Филева** – преподавател в 3. клас
- 10. Веселка Банчева** – преподавател в 8. и 9. клас
- 11. Ана Андреева** - преподавател в 7. клас

III. РЕЦЕПТИ ЗА ПРИЯТЕЛСТВО –

Интервюта с настоящи ученици

- 12. Илия Иванов** - 5. клас
- 13. Мартина Златанова** - 5. клас
- 14. Мартин Щиндлер** - 5. клас
- 15. София Стаматова** - 5. клас
- 16. Ая Йорданова** - 6. клас
- 17. Виктория Георгиева** - 7. клас
- 18. Изабел Колева** - 7. клас
- 19. Мерлина Кленкоска** – 7. клас
- 20. Силвия Иванова** - 7. клас
- 21. Стейси Герова** - 7. клас
- 22. Стефани Дойнова** – 7. клас
- 23. Александра Христозова** - 8. клас
- 24. Калина Милева** - 8. клас
- 25. Боян Айтер** – 8. клас
- 26. Адриана Фрай** - 9. клас
- 27. Евелин Банчева** - 9. клас

28. Лара Фишер– 9. клас

IV. РЕЦЕПТИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА РОДНОТО –

Интервюта с родители

29. Сашка Илиев

30. Денка Цанева

31. Григор Георгиев

БЛАГОДАРИМ НА ВСИЧКИ, КОИТО СЕ ОТЗОВАХА НА ПОКАНАТА

ДА РАЗКАЖАТ ЗА СВОИТЕ ПРЕЖИВЯВАНИЯ,

СВЪРЗАНИ С БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ

„ДОРА ГАБЕ“ – МЮНХЕН

РЕЦЕПТИ ЗА ОТДАДЕНОСТ НА КАУЗА

Интервюта с основателите
и ръководителите на училището

**Мима Пенчова –
директор на училището**

- 1. Кога и как възникна идеята за основаване на училището? Каква беше целта? Имаше ли трудности? Какви стъпки трябваше да се извървят и много усилия ли изисква съществуването на българско училище в чужбина?**

По времето, когато възникна идеята, аз, Яна Книпелмайер и Мариана Василева работехме в другото българско училище – „Паисий Хилендарски“. В Мюнхен имаше много деца, които не посещаваха българското училище, поради причината, че то се намираше в Южен Мюнхен и на всички, които живееха на север им беше далече. Много пъти сме коментирали какво може да се направи. И както се казва в приказките, един ден Яна ни попита, как ни се вижда идеята да се опитаме да отворим друго училище в Северен Мюнхен. В началото бяхме само ние трите, докато ни се избистри идеята. Двигателят на тази идея беше Яна, която проучи всичко необходимо, за да се осъществи целта.

- 2. Кое Ви мотивира да се отдадете на тази кауза? Кои бяха хората, които се включиха в реализацията на тази смела идея?**

Мотивът - той е ясен: любовта към българското и възможността всички български деца да не забравят, че са българи. За да се осъществи тази идея са необходими много хора - адвокати, финанисти, педагози. Успяхме да привлечем хора, готови да пожертват свободното си време в името на България.

- 3. Какво повлия да бъде избрано името на Дора Габе за патрон на училището? Как беше измислено логото? Мислите ли, че е нужно училището да има и други отличителни знаци – например знаме, химн ...?**

Яна предложи името „Дора Габе“. Смятахме, че като известната българска поетеса името ѝ е много подходящо. В този момент ние живеехме само с нашата идея, борихме се за нея и постигнахме това, което е сега училището.

Що се отнася за химн, има написан за нас химн, но не доразвихме този проект. Сега можем с общи усилия да го постигнем.

- 4. Колко класа и колко деца имаше в началото? Кои бяха първите ръководители и учители? С какво помните първия ден?**

В началото имаше 26 деца разпределени в 4 класа. Яна беше председател на дружеството, Мариана заместник-председател, а аз от

тогава съм директор. Един от първите учители, останал и до сега е Веселка Банчева.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

Една случка има свързана с голям стрес за мен. Стоя си аз в учителската стая и влиза една жена, представяйки се за репортер от радио „Татковина“ в България. Искаше да проведе интервю с мен. Бяха забравили да ме предупредят и ей така изведнъж аз трябваше на момента да си припомням какво е било и какво ще бъде занапред.

Друга случка е свързана с откриване на една учебна година. Звънчето, с което трябваше да оповестим началото, беше порцеланово. Малко преди да настъпи моментът, го изпуснаха на земята и то се счупи. Ами сега! В този момент една от учителките спаси положението, като взе една празна тава от питка и по нея зачука, не зазвъня, но все пак наподобяваше звън.

Пак с напрежение и притеснение е свързан и друг мой спомен. На едно коледно тържество чакахме водещия, но той не дойде и буквално за 15 минути трябваше да подготвим друго дете да води програмата. Всичко мина блестящо и мисълта ми е, че който иска, успява. Водещият, който не дойде беше правил много репетиции, а заместникът му постигна това за краткото време, с което разполагахме, но с голям хъс и желание.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчетата? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Вие сами можете да си отговорите, като знаете, че в началото бяха само 26 деца, а сега са 150.

Основната ни цел е качествено образование, лесно и интересно. Не е малко това, което направихме в тази насока. Лаптопите, с които разполагаме и абонаментът ни за онлайн уроци от сайта „Уча се“ дават възможност учениците по-лесно, нагледно, практически да усвоят нужните знания. А мултимедията, с която разполагаме дава необятни възможности за запознаване с българските традиции и обичаи.

На всички ученици и родители ще кажа: Не се отказвайте от българското, там са вашите корени, там е нашето героично минало. Гордейте се, че сте българи!

7. Имате ли снимки, свързани с историята на училището? Бихте ли ни изпратили?

Всички снимки, които сме правили през годините са архивирани и пазени от Яна Книпелмайер.

**Мария Райкова –
заместник-председател на УС**

1. Кога и как възникна идеята за основаване на училището? Каква беше целта? Имаше ли трудности? Какви стъпки трябваше да се извървят и много усилия ли изисква съществуването на българско училище в чужбина?

Първоначално идеята дойде от г-жа Яна Дечева, която е бивш преподавател в първото българско училище в Мюнхен - "Паисий Хилендарски". Тя събра шепа родители, радатели на българския дух в Мюнхен, с които се събрахме и започнахме да обсъждаме възможността да създадем училище и в нашия район на града. Искахме да обхванем многото българи, живеещи на север и запад, тъй като другото училище ни беше много далеч. Започнахме, изпълнени с изключителен ентусиазъм и изправени пред неизвестното. Не знаехме какво ни очаква. Искахме само да успеем да оцелеем финансово, докато получим право за финансиране от българското правителство. Изчислихме, че ни трябват поне 25 деца, за да успеем да съществуваме.

Редът за създаване на неделно училище в Германия е като се учреди Дружество с идеална цел по немските закони, което да управлява и организира училището. В началото имахме много административни, организационни и финансови проблеми. Голямо предизвикателство беше финансовото ни оцеляване, тъй като трябваше да се издържа изцяло сами. След време започнахме да получаваме субсидии от българската държава и това ни даде необходимата сигурност да се развиваме спокойно.

Създаването на едно училище в чужбина е трудно, но още по-трудно е организирането на цялостното му функциониране след това, което коства много безсънни нощи и голям обем работа.

2. Кое Ви мотивира да се отдадете на тази кауза?

Най-продуктивната мотивация в живота е любовта. Любовта към България и българите е движещата сила при мен. Където и да съм физически, любовта ми към тях е най-силна. Освен това обичам новите предизвикателства.

3. Кои бяха хората, които се включиха в реализацията на тази смела идея?

Освен Яна, като първоначален основоположник на идеята, в началото се включиха и Мима Пенчова, Ганка Чивчибашиева, Светла Раданова, Иво Иванов, Марен Рот, Терезе Монтедоро, Марияна Грозданова, Веселка Банчева. Сигурно забравям някого...

4. Какво повлия да бъде избрано името на Дора Габе за патрон на училището?

Името беше идея на Яна, която ние подкрепихме. Тя много искаше патронът ни да е жена – символ на женското начало в живота, на градивната сила на жените, на саможертвата на майките. Смятам, че името на голямата ни българска поетеса е много подходящ патрон за почти изцяло женското ни начинание.

5. Как беше измислено логото?

Логото също е идея на Яна, провокирана от рисунки на децата.

6. Мислите ли, че е нужно училището да има и други отличителни знаци – например знаме, химн ...?

Това е една много добра идея, която приветствам и искам да ви поощря да ни предложите подходящи идеи. Ние в Управителния съвет ще ги обсъдим и ще вземем решение кое от предложенията да изберем.

7. Колко класа и колко деца имаше в началото?

В началото дойдоха 26 деца, но мисля че завършихме първата година с около 45 деца. Имахме 4 класа.

8. Кои бяха първите ръководители и учители?

Първите ни учители бяха Мима Пенчова, Марияна Грозданова, Яна Дечева и Веселка Банчева. Яна беше председател на Дружеството в продължение на 4 години, а Мима е директорът на училището от самото му основаване. Марияна беше учител и заместник-председател на дружеството също 4 години.

9. С какво помните първия ден?

Честно казано толкова много се вълнувах на този ден, че нямам ясен спомен в главата си. Ние нямахме идея колко хора действително ще дойдат на откриването и бяхме изключително напрегнати.

10. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

Най-смешната случка беше преди 2 години, когато точно преди да бием училищното ни звънче, малкият ми син го хвърли на земята и то се счупи. След това учителката ни Стойка Шилке грабна една метална табла и я удряше с една голяма дървена лъжица.

Голяма е тръпката преди началото на коледните ни тържества, особено ако сцената се счупи в последния момент или техниката не работи. Правили сме големи импровизации, за да успеем.

Помня и как, танцувайки на последното тържество в народния танц на майките, много силно настъпих жената до мен, но тя продължи да се усмихва.

11. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета?

Мисля, че училището ни пое по един много добър и стабилен път и сега само може да се развива още повече. Няма да изтъквам какво сме успели да направим ние в Ръководството, единственото, което е от значение, е децата да идват с радост в събота при нас.

Това, над което работим в последните 2 години, е повишаването на качеството на преподаване, провеждане на повече интересни извънучилищни мероприятия, които да сплотят семействата в неучилищна среда и да стимулират децата да виждат в нас едно интересно място. Работим и в посока да задържим големите ни ученици в гимназиалните класове, които са изключително натоварени в немските училища.

12. С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Обичам ви всички! Благодаря ви, че жертвате от времето си, за да сме заедно! На абсолютно всички ученици казвам – чакам ви на абитуриентски бал!

Ваня Милева –

административен директор

1. Кога и как възникна идеята за основаване на училището? Каква беше целта? Имаше ли трудности? Какви стъпки трябваше да се извървят и много усилия ли изисква съществуването на българско училище в чужбина?

На тези въпроси ще оставя да отговорят създателите на училището. Аз се включих на един по-късен етап в ръководството.

Аз ще отговоря на последния въпрос. Да, изискват се много усилия и труд, за да се поддържа и развива училището, но с общи усилия на децата, учителите, родителите и ръководството успяхме да създадем едно добре работещо и успешно средище на българщината в чужбина.

2. Кое Ви мотивира да се отдадете на тази кауза? Кои бяха хората, които се включиха в реализацията на тази смела идея?

Мотивът за мен е моята дъщеря и желанието ми тя да продължи да учи български език и да се докосне до историята, бита, традициите и културата на народа си, така както и аз съм имала тази възможност.

Както може би знаете, управлението на училището се извършва от родители на деца в училището. През 2013 г. се събират девет родители и учители и учредяват дружеството, като начело застават Яна Книпелмайер, Марияна Грозданова, Мима Пенчова и Тереза Монтодоро. След това предават щафетата на нов екип в лицето на Магдалена Александрова, Мария Райкова, Ваня Милева и Мима Пенчова. След изтичане на двегодишен мандат Мария Ларсен заема председателското място вместо Магдалена Александрова.

3. Какво повлия да бъде избрано името на Дора Габе за патрон на училището? Как беше измислено логото? Мислите ли, че е нужно училището да има и други отличителни знаци – например знаме, химн ...?

Тук също не мога да отговоря на всички въпроси. Но ми допада идеята за химн на училището. Ето кое, скъпи ученици, може да е вашият принос към училището - създаването на химн на училище „Дора Габе“.

4. Колко класа и колко деца имаше в началото? Кои бяха първите ръководители и учители? С какво помните първия ден?

Доколкото си спомням, на първия учебен ден имаше по-малко от 50 деца. Първият учебен ден запомних с вдъхновени лица, дошли да учат родния си език, да се запознаят с нови приятелчета и по този начин да се доближат още повече до Родината.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

Аз участвам в ръководството на училището като Административен директор. Моята работа е заедно с останалите от ръководството да организираме учебния процес, като направим разпределение на часовете и осигурим нормалното протичане на учебните дни. Има и доста таблици, документи и други неща, които едва ли ще ви е интересно да споделя с вас.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета?

Според мен училището се развива прекрасно. Всяка година имаме повече ученици от предишната. Имам чудесен помощник в лицето на родителския съвет. Благодарение на общата работа на ръководството и родителския съвет, става възможно провеждането на много и интересни мероприятия - като напр. училищните тържества, „Златната ябълка“, книжни и други базари, екскурзии. Един от най-популярните проекти е „Училищна лавка“, която вече трета година подсигурява за децата вкусни, домашно приготвени печива и пресни плодове.

7. С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

За да остане нашето училище любимо място за всички българчета бих призовала вас деца да бъдете по-инициативни - като това интервю например, или издаване на училищен вестник, създаването на химн на училището и т.н. Родителите бих призовала да се включват по-активно в училищния живот и да помагат кой с каквото може за тази наша обща кауза, а именно запазването на корените ни, езика ни и българщината като цяло.

Ще изпратя снимки. Също така можете на намерите снимки и на интернет страницата на училището.

РЕЦЕПТИ ЗА ВДЪХНОВЕНИЕ

Интервюта с преподавателите в училището

Емилия Михайлова -
преподавател по театрално изкуство

От 3 години уча децата на театрално изкуство в нашето любимо училище.

Реших да преподавам театър, защото целият ми съзнателен живот е преминал в театъра и това много ми липсваше в Германия. Има едно такова твърдение, че който веднъж влезе в театъра, никога не излиза завинаги от него. Правя това с любов и благодаря на колегите и ръководството за доверието, което ми гласуваха.

Първият учебен ден... Еуфория и малко страх, дали ще се справя така, както си мечтаех. Но когато се запознах с моите ученици, притесненията ми изчезнаха. С някои от тях сме и до днес заедно и за мен е удоволствие да работим заедно.

Трудности... при набавянето на реквизит за представленията. Тук е мястото да изкажа огромната си благодарност към ръководството, колегите и родителския комитет. Тяхната помощ е безценна.

Радват ме успехите на децата ни, грейналите очички и желанието им да учат български. Това дава смисъл на нашата работа, нашата мисия да предаваме навсякъде по света българското слово през годините напред.

Тъгувам за българчетата, които никога няма да се докоснат до нашия красив и богат език или пък се отказват от съботните занимания поради липса на време. Мое мнение е, че родителите също трябва да помагат на децата си при изучаването на нашия език.

Интересна случка... Първото ми Коледно тържество – 2017 година. Първият ми сценарий, написан за това училище. Пълна зала. Мина като насън... И после слизайки от сцената, познати и непознати ме поздравяваха и ме прегръщаха. Всички казваха, че в 5-годишната история на училището, не са виждали и гледали по-хубаво Коледно тържество. Ръководството ми каза, че съм вдигнала летвата много високо. Очите ми и днес се пълнят със сълзи на радост и благодарност. Какво по-хубаво нещо може да ти се случи в професионален план от това да видиш и усетиш човешката, зрителската оценка и аплодисментите за твоята работа. Ние учителите наистина се нуждаем от това.

Родителите първи трябва да осъзнаят ползата от изучаването на българския език. Тогава е по-лесно да убедят децата си в правилността на техния избор. Ние, учителите от училище

„Дора Габе“ - Мюнхен ще предадем нашите жар и огън с любов и вдъхновение!

**Дарена Димитрова –
преподавател в ПУГ I**

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

Реших да работя като преподавател в БУ „Дора Габе“, защото ми се налага да живея в чужбина, а обичам България и знам колко красив е езикът ни и искам да бъде полезна на децата, растящи извън пределите на нашата родина и да им помогна да опознаят и обикнат България.

Преподавам в училището от тази учебна година.

Мотивира ме мисълта, че мога да бъде полезна на децата.

2. С какво си спомняте вашият първи учебен ден? Разкажете ни за вашето начало!

Аз нямах възможност да присъствам на първия учебен ден. Но за първия ден, в който работих с децата, си спомням, че очаквах да бъде трудно в началото и че децата мислят и действат много по-спонтанно от „големите хора“, но те ме изумяваха всяка минута с хрумките и предложенията си, с идеите и рисунките си и най-вече с интерпретациите на приказките и темите, които обсъждахме.

3. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

Аз преподавам на първа предучилищна група. Сблъсквам се с две основни трудности. Първата е от социален тип, а именно фактът, че децата са мънички и в началото им е трудно да се отделят от родителите си. Втората е от комуникативен тип - децата тръгват по същото време в немски детски градини. И аз виждам, че децата започват много интензивно да общуват на немски език и следователно да натрупват много нова немска лексика. И когато се наложи да изкажат по-сложна мисъл или емоция, те предпочитат просто да замълчат, защото все още няма толкова развит български речников запас.

Отделянето от родителите става стъпка по стъпка и най-лесно с помощта на друг преподавател, който да помага с успокояването на децата, докато аз работя с другите деца.

Общуването с децата трябва да им дава увереност, че имаме търпението и разбирането да ги изслушаме и да им помогнем да открият правилните думи, както и че е напълно нормално да изпитват затруднения и няма нищо страшно или срамно.

4. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава?

Радва ме фактът, че децата имат невероятно въображение и подход, много по-различен от този на възрастните.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

С децата всеки ден е различен и интересен, винаги поднасят изненади. Някои приятни, други не чак толкова. Но винаги различни и оригинални.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители ?

Върху развитието на училището нямам голям поглед, защото преподавам тук само отскоро.

На настоящите и бъдещите ученици и на техните родители бих искала да кажа само че е прекрасно, когато българите в чужбина предават езика, културата и любовта към родината на своите деца, защото България е част от нас и от това кои сме и забравим ли нея и пътя си назад, забравяме пътя към самите себе си.

**Илияна Дойнова –
преподавател в ПУГ II**

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

Реших да преподавам в БУ „Дора Габе“ с цел да бъда полезна и да дам моите знания на българските деца, живеещи в Мюнхен. Една от целите ми също беше да подтикна моето дете да посещава училището, да се научи добре да говори и пише на български език, както и да се запознае с интересни факти от българската история и география.

Вече трета учебна година работя в училището. Мотивация всяка събота да посрещам моите ученици ми дават усмихнатите им лица и жадуващите им за знания погледи.

2. С какво си спомняте вашият първи учебен ден? Разкажете ни за вашето начало!

Моят първи учебен ден си спомням с много родители и деца, държащи в ръце букети цветя, очакващи с нетърпение да удари първият учебен звънец.

3. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

Преподавам в ПУГ и трудностите, с които се сблъсквам, са, че не всички деца носят цветни моливи, ножички и лепило. Това, за съжаление, нарушава учебната дейност, пък и самите деца се чувстват некомфортно да чакат все някой да им услужи с нещо. Това може да бъде преодоляно, като родителите редовно контролират учебните пособия на своите деца.

4. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава?

Радва ме, че децата идват с желание в училището и се стараят да дадат най-доброто от себе си, за да научат нещо ново и интересно.

Да, имам дете, което посещава училището и е ваша съученичка. Мотивация да отделя един от почивните си дни и да бъде в училище, сте вие самите, българските деца от 7. клас на училище „Дора Габе“.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

С деца от ПУГ е винаги интересно и забавно.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители ?

Според мен БУ „Дора Габе“ се развива добре. Надявам се децата да продължат да посещават училището с желание, да бъдат ученолюбиви и търпеливи до неговото завършване.

За да остане училището „Дора Габе“ любимо място за среща на българчета, би могло през лятната ваканция да се организира екскурзия до България, с цел децата съвместно и нагледно да се запознаят със забележителностите и красотите на нашата родина. Според мен едно такова мероприятие би сплотило и ентусиазирало децата още повече да посещават училището.

**Нерин Чакър –
преподавател в ПУГ 4А**

Реших да работя като преподавател в БУ „Дора Габе“, защото обичам учителската професия, а най- вече децата, зареждат ме с позитивна енергия и мисли. Харесвам чувството да бъда на някого потребна и нужна, щастлива съм, когато предавам знания „нататък“ ...

Българското училище за мен е равносилно на дом; дом, в който мога да изразявам безпределно добре своите чувства, емоции и мисли. Там се чувствам по-близо до моята родина, моите корени, традиции, възпитание и ценностна система.

В училището работя от близо три години, а светлите, търсещи и любопитни детски очички, мотивират желанието ми да преподавам всяка събота! Крехкият и неопетнен детски дух ми вдъхва кураж и нови сили за живот!

Една от честите **трудности**, с които се сблъсквам по време на учебния процес е езиковата бариера, която е присъща за билингвиалните деца. При двуезичните деца (билингви) е необходимо повече от обичайното време за усвояването и прилагането на конкретни, образователни цели и задачи.

Според мен **тези трудности могат да бъдат отстранени** чрез проява на взаимно разбиране и уважение между учители и ученици. Внедряването на ценности, като любов и толерантност, според мен също биха улеснили учебните занятия. Поднасянето на знанията трябва да бъде на разбираем, осезаем и по-достъпен език. Информацията трябва да бъде пречупена и по-интересно подадена.

Това, **което ме натъжава** е, че не всички ученици и родители осъзнават истинското значение и потребност от съществуването на българското училище зад граница, а **радвашото за мен** е несломимото усърдие на учителите!

Въпреки трудностите, с всяка изминала година **българското училище подобрява своето развитие и се превръща в желано място** за среща на български деца и семейства. Тайната на този успех се крие в съвместната и колективна работа на учители, родители и ученици.

Успехът на училището може да се засили чрез различни, интересни и любопитни извънкласни дейности, походи, екскурзии, беседи и мероприятия, чрез изграждане на приятелски взаимоотношения между учители и ученици. Организирането на една обща и съвместна екскурзия до България, също би оказало благоприятно влияние върху развитието на училището, както и включването на повече забави :)

Думите, с които бих се обърнала към настоящите и бъдещи ученици и родители са: " Не забравяйте своите корени, традиции и език, съхранете българското и любовта към родината!"

**Мария Николова –
преподавател във 2. клас**

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

Когато за пръв път преди две години прекрачих прага на българското училище бях впечатлена от атмосферата на дружелюбност, добронамереност и приятелство. Усещането ми бе за малко уютно островче, където се срещаш със свои сънародници и усещаш духа на своя народ. Едно късче Родина, където гори онова будно пламъче, което ни обединява и ни прави единни. Замествах в началото в различни класове, срещях се с различни деца и с невероятни колеги и родители. С нетърпение очаквам всяка събота, за да усетя моето късче България.

2. С какво си спомняте вашия първи учебен ден? Разкажете ни за началото!

От учебната 2018/2019 г. поех първи клас. Истинско удоволствие е да виждаш тези невероятни детски личица. Опитах се да им направя един незабравим първия учебен ден в българското училище. Естествено посрещнах ги по стара традиция с питка и шарена сол. В украсената стая ги очакваха първите учебници на български език. В междучасието слушахме български детски песнички. Естествено учихме „Аз съм българче“. Говорим си за българските празници и обичаи. Невероятни деца! Та някои въобще не можеха да говорят български език ! Учихме буквите, учихме се да четем... Израстват пред очите ми. Вече пишем диктовки и съчиняваме кратки разказчета. Аз си обещах, че ще направя всичко възможно, за да им е интересно и занимателно в час и за да усвояват с удоволствие нови знания.

3. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

Трудности не бих казала ... Но често ме питат защо не излизаме в паузите навън, защо нямаме двор, като истинско училище... Понякога са уморени, събота е ... Но са щастливи, че са срещнали приятелите си.

4. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава? Имате ли дете, което посещава училището и как го мотивирате да отделя един от почивните си дни?

Радват ме щастливите детски очички, жадни за нови знания... И ме натъжава, когато някои идват без учебник ... Имам дъщеря, Виктория Георгиева в 7. клас. Когато в 5. клас дойде в Германия, естествено я записах и в българското училище. Тя нямаше приятели тук, толкова много и липсваше старият клас, приятелите, близки и роднини... Но я виждах с какво удоволствие посещаваше всяка събота българското училище... Аз знам колко е изморена и натоварена в края на седмицата. Тя учи в целодневна гимназия и е 12 часа училище... Понякога в събота предлагам да остане, да си почине - виждам, че е изморена. Но тя категорично отказва, с аргумента, че иска да си види приятелите от българското училище, да учат и танцуват заедно....

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

През април 2018 присъствах на конференция във Франкфурт на Майн на българските училища в чужбина. Присъстваха представители на българските училища във Виена, Кьолн, Регенсбург, Костанц,

Аугсбург, Франкфурт на Майн и преподаватели от Софийския и Пловдивския университет. Дискутирана бе темата за онлайн провеждане на изпит по български език за получаване на международно валиден сертификат за степен на владение на езика. Той от своя страна ще е необходим за кандидатстване на българчета, завършили средно образование в чужбина в университети в България.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители ?

Според мен е необходимо да привлечем и мотивираме учениците след 4. клас, да ги подготвим за успешно представяне при полагане на изпита за езиков сертификат по български език. В немските гимназии съществува възможност за замяна на латински език с български, което е голямо предимство... Това е една отворена врата и за университетите в България. Бих желала родителите също да мотивират децата си, за да посещават с удоволствие българското училище, непрекъснато да им подклаждат усещането за общност и принадлежност към род и родина и чувството на гордост, че за родени в такава красива страна - България! Но това е процес - започва в семейството, развива се и се утвърждава в българското училище! Изрично е да давам примери, колко добре се приема в обществото, когато говориш с любов за корените си и родината!

**Мария Филева –
преподавател в 3. клас**

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

През целия си професионален път съм била учител. Винаги в час, сред учениците, сред колегите, пред черната дъска – живот, изпълнен с неизменните учителски задачи, но винаги преливащ от удовлетворението, че съм била полезна, че съм създала нещо.

2. С какво си спомняте вашият първи учебен ден? Разкажете ни за вашето начало!

Любовта към децата и вярата в собствените си сили, че ще успея и извън пределите на родината да дам най-доброто от себе си и да допринеса за запазването на здравите български корени, ме накара да работя като преподавател в БУ „Дора Габе“. Есента на 2014г. започнах

като заместващ учител, а през пролетта на 2015г. като редовен преподавател.

Българското училище е мястото, където са емоциите на българските деца и учители, то е онова кътче България, което децата пренасят със себе си на хиляди километри далече от родината.

3. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

С удоволствие аз всяка събота посрещам своите ученици. Когато общувам с колегите, децата и техните родители в българското училище, преодолявам и носталгията по родината.

Макар и с дългогодишен опит, началото за мен в българското училище не бе лесно. Още в началото си казах: „Да трудно е, но не е невъзможно.“

4. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

Непрекъснато трябваше да мисля как за кратко време да се обяснят много неща, как да направя така, че нещата да се случват по-добре, как да мотивирам децата и да запаля родителите им по определена идея. Това ми костваше и коства много сили и енергия, но за миг не си мисля, че няма да стане. С повече усилия от моя страна, съвместна работа с родителите - и се постигат големите мечти.

5. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава?

В работата ми ме вдъхновяват моите ученици. Радват ме усмивките, които виждам по лицата им, радва ме всяка една съботна среща с тях. Радвам се, че атмосферата в училище е ведра, освободена от напрежение. Така че няма нещо, което да ме натъжава.

Радвам се, българското училище го има. Радвам се, че има много осъзнати хора, които вярват в идеята и помагат нещата да се случват. Радвам се, че има много българчета, които макар и далеч от България, отделят от свободното си време, за да научат своя майчин език. Младите хора трябва да знаят миналото и традициите.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители ?

Българското училище е не само място, в което децата говорят, четат и пишат на български, но и любимо място за среща на българчета.

Много често се случва дори и ние, учителите, да не можем да си тръгнем веднага. След часовете децата продължават да искат да играят заедно, а родителите им, увлечени в разговор, забравят да си тръгнат.

Драги родители, независимо къде се намира по света, човек не трябва да забравя от къде идва, какъв е неговият корен, какво е оставил зад гърба си – дом, родина, род, близки и приятели. Всеки един от нас идва тук с надежда за по-добър живот за себе си, за близките си и най-важното за децата си.

Мили българчета, вие сте много умни, талантиливи, любознателни, красиви и добри наследници на велик народ с велика история. Българското училище е мястото, където се запазват традициите, обичаите и историята на нашата родина България. ПОСЕЩАВАЙТЕ ГО!

Търпението и опитът на учителите гарантират успеха на общата кауза – децата, живеещи в чужбина да познават корените и езика си.

**Веселка Банчева –
преподавател в 8. и 9. клас**

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

Реших да започна работа в БУ „Дора Габе“, защото съм дипломиран гимназиален учител с 12 годишен опит в България. Започнах да преподавам в БУ „Дора Габе“ от самото създаване на училището, като в началото бях учител-заместник и много бързо след това станах учител-титуляр.

Мотивира ме това, че моята професия и работата с учениците много ме зареждат, а също и че българското училище зад граница е пазител на всичко българско и дава възможност на българските семейства в чужбина да запазят своето национално самосъзнание.

2. С какво си спомняте вашия първи учебен ден? Разкажете ни за вашето начало!

На първият учебен ден бях щастливо развълнувана, защото очаквах предизвикателството да мотивирам децата далеч от България да учат български език.

3. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

За голямо съжаление броят на учениците в горен курс намалява драстично. Основна причина за това е натовареността им в немското училище и намаляването на времето и възможността за посещение на българското училище.

Като трудност в образователния процес мога да посоча липсата на адаптирани учебници за ученици в горен курс в чужбина.

За да се стимулира изучаването на български език и да установи една постоянна връзка и партньорство с България и с българската образователна система трябва да се създават условия за участие на учениците и учителите в европейски и международни програми и училищни проекти.

4. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава?

Изключително много ме радва фактът, че общият брой на учениците в българското училище всяка учебна година се увеличава, което ясно показва, че българските родители искат да запазят у децата си част от българското езиково и културно пространство.

Натъжаваме фактът, че българският език не е признат като официален език, а също и като матуритетен език в Германия.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

Всяка един съботен ден е интересен за мен, да си учител е призвание, което трябва да носиш в сърцето си. Щастлива съм че съм част от българското училище.

Отговорността за децата и интересът им към ученето са главните ми приоритети. Давам равен старт на всички деца и вярвам във възможностите им.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Макар нашето училище да се концентрира върху учебната си дейност, трябва да се обърне повече внимание и на културната дейност, например да се посети театрална постановка с участие на български артисти, среща с български автор, посещения на българските знакови места в Германия.

Мили настоящи и бъдещи ученици и родители, продължавайте, обогатявайте и утвърждавайте българското културно наследство и традиции, макар и далеч от Родината.

1. Защо решихте да работите като преподавател в БУ „Дора Габе“? Откога сте учител тук? Какво Ви мотивира всяка събота да посрещате своите ученици?

Темата за българските училища в чужбина ме вълнуваше още преди да дойда в Германия. С удивление следях сайтовете на съботно-неделни училища от различни краища на света. Смайваше ме фактът, че българи, които са направили личен избор да напуснат родината си (най-често разочаровани от живота там), продължават да съхраняват българщината и да я предават на децата си чрез езика, паметта и традициите, защото обичта към отечеството се носи завинаги в сърцето, където и да се намира човек. А когато лично на мен ми се наложи по семейни причини да се преместя в Мюнхен, потърсих контакт с директора на училище „Дора Габе“. Минах през съответните процедури – подаване на молба и документи; разговор... и съобщение, че мога да бъда включена в учителския колектив. Учебната 2017/ 2018 беше първата ми година в тук. Оттогава работя с един и същи клас – прекрасни деца, които обикнах и всяка събота очаквам с радост. Изпълва ме с въодушевление моментът, в който пристигат с усмивки, поздравяват се с прегръдки и след часовете се разделят с пожелания до следващата седмица пак с прегръдки. Това, разбира се, е невероятна мотивация за мен и голямо предизвикателство да съхраня желанието им да посещават училището.

2. С какво си спомняте вашия първи учебен ден? Разкажете ни за вашето начало!

Бях малко притеснена, тъй като контактите ми до този ден бяха онлайн (имах само един личен разговор с г-жа Пенчова още през зимата, когато за кратко бях дошла в Мюнхен). Нямах ясна представа за училището; за реда, по който се случват нещата; не познавах никого от колегите... Пристигнах от България на 22. септември вечерта, а откриването на учебната година беше на другия ден. Не знаех в колко часа ще започне събитието и отидох в 7:45. Бях безкрайно изненадана, че няма никакви хора; помислих си, че училището се е преместило. Разтревожих се и от факта, че не съм си въвела телефона на г-жа Пенчова, а е останал записан в тефтерче, което не беше у мен. Тогава чух гласа ѝ някъде в задния двор, там беше и Яна, за която тогава нищо не знаех. И разбира се, те бяха първи на линия – за подготовката на празника, чието откриване било обявено за 9:30 ч.

Сега вече знам какво напрежение е за ръководството и за учителите всеки присъствен ден в училището, защото всичко трябва да се случи на момента, но тогава ме шокираха много неща. Не знаех, че всичко, което напомня за българско училище, през седмицата трябва да бъде прибрано, защото в сградата се помещава друга институция. Започнаха да пристигат колеги и само за един час във всяка учебна стая се появиха българските символи: знаменца, портрети, балони в бяло, зелено и червено, приветствени послания по дъските, карета с български шевици, менче със здравец, питки и купички с мед и шарена сол,... Ухаеше на българско!

Аз обаче се притесних още повече, защото не знаех на кой клас ще преподавам. Абсолютен шок изживях, като разбрах, че класовете в целия си състав се оформят именно на първия учебен ден, а тогава окончателно се посочват и преподавателите им. В този момент определих ситуацията като крайно хаотична, но само след няколко часа разбрах, че няма как да бъде по друг начин, след като масово родителите записваха децата си точно в този ден. А този факт води до невъзможност да се планира. През настоящата учебна година (2019/2020) ръководството прибегна до смел ход, който не допада на някои родители, но вече може да се прогнозира колко класа да се сформират и колко учители трябва да се привлекат.

Предвид описаните обстоятелства, сутринта на моя първи ден в училище „Дора Габе“ ми беше възложено да посрещна децата от групата „Педя човек“. Връчиха ми списък с две записани хлапета. До края на учебното време записах още девет деца. Чудех се какво ще правя при вида на тези мъничета пред мен (тъкмо в България бях оставила випуска си от 12. клас). Веднага от полза ми бяха всички детски песнички, които си бях скоро припомнила заради моя малък внук. С благодарност се сещам за майките, които много ми помогнаха, като пяха заедно с мен. Спомням си комичната ситуация, в която изпаднах, когато исках да изиграем заедно с децата скороговорката „Върви, краченце, за водичка!“ Спонтанно реших, че за да виждат децата, трябва да се събуя, да се кача на стол и да изиграя движенията на краката. За мое успокоение майките не се смяха, а дружелюбно ме подкрепиха. Разделихме се с усмивки. През учебната година повече не видях тези деца, но у мен остана спомен за нещо много чисто и вълнуващо.

Още в този първи учебен ден разбрах с колко трудности се сблъскват преподавателите и ръководството. След часовете дойде ред на дълъг педагогически съвет. Трябваше да бъде уточнено колко деца са записани на деня за различните класове, колко паралелки трябва да се оформят, как ще си разделят функциите наличните

преподаватели и дали се налага да се търсят още учители – все неща, които в едно училище задължително се знаят предварително.

На мен ми беше гласувано доверие да преподавам в пети клас. След всичко, с което се бях сблъскала до този момент през деня, реших, че трябва да запазя самообладание, тъй като се притесних, че са твърде малки. За 30-годишния си стаж в Езикова гимназия в Ловеч бях работила с ученици 8-12. клас, т.е. най-малките са били винаги в осми. Оказа се обаче, че тук тогавашните петокласници са от големите ученици. Днес съм благодарна на съдбата, че ме срещна с тези деца, които са вече в седми клас. Заедно извървяхме вълнуващ път до сега и силно се надявам да не загубват интереса към училището до 12. клас – до абитуриентския бал!

3. С какви трудности се сблъсквате? Имате ли идея как биха могли да се преодолеят?

Работата в такъв тип училище е съпроводена с много динамичност още преди да са дошли децата. С пристигането си, преподавателят незабавно трябва да подреди и нагоди класната стая според начина, по който предвижда да работи; да си пренесе техниката, която ще ползва; да си подготви дъската; да си пренесе материалите и документацията от различните места, където се съхраняват. Това означава бързване по коридорите и различните етажи. За щастие, в БУ „Дора Габе“ ръководството се старае да осигурява нужните подкрепящи средства в работата на учителите: има компютри, интернет, абонирани сме за сайта „Уча се“, можем да ползваме материали според желанията си, има дъски, на които да пишем... (уверявам Ви, че има български училища в чужбина, които не разполагат дори със стаи за всички класове). За преподавателите това сутрешно бързване всъщност не е проблем, съпроводено е с усмивки и пожелания за ползотворна работа при срещите ни по коридорите – няма суетня, няма мрънкане.

Съществените трудности обаче са от съвсем друго естество. Най-непосилното е, че учебният материал по български език и литература, по история и география на България за съответните класове трябва да се вземе за много по-малко часове от училищата в България. Това налага да се синтезира всеки урок, като се поднесе на децата най-важното; да се изберат по-малко упражнителни задачи от предложените в учебниците. Въпреки всичко ние сме доволни, че в Министерството на образованието в България се мисли вече за адаптиране на съответния материал към нуждите на българските училища в чужбина. Прекрасно е, че се отива към организиране на онлайн матури, които ще бъдат стимул за българчетата по света да получат документ, с който да кандидатстват при желание в български

университети. Голяма заслуга за това има и Асоциацията на българските учители в чужбина.

На моите ученици непрекъснато им напомням, че да владеят български език е огромно богатство, че в това отношение са по-богати с още един език от немските си съученици, че не се знае в бъдеще какво ще им поднесе съдбата и дали точно българският няма да бъде в основата на голям личен успех в живота.

Друга много голяма трудност е намирането на подходящи игрови начини за поднасяне и усвояване на учебния материал. Никога не забравям, че това са деца, които се лишават от единия си почивен ден, за да го изпълнят с българско съдържание, вместо да отидат на разходка, на планина, на спорт, на басейн или на някое друго любимо място за разтоварване. Старая се да включвам и игрови методи, но не винаги успявам така, както желая. Разбира се, не е възможно учебният процес да бъде безкрайно забавление без усилия, но съм щастлива, че моите ученици го разбират. Това личи от самокритичността им, когато са допуснали грешки или не са подредили в тетрадките си нещо достатъчно прегледно. Без упражняване на езика чрез четене, писане, тематични разговори и усвояване на основополагащи знания не може.

Трудности понякога има и от спецификата на поколението, което е свикнало с електронни устройства, но за това си казват думата правилата, които сме си конкретизирали.

4. Какво Ви радва, а има ли нещо, което Ви натъжава?

Радват ме много неща. Класът ми остана в същия си състав и тази учебна година, определям го като чудесен личен избор. Щастлива съм, когато в час обсъждаме различни теми от учебния материал и децата представят гледната си точка искрено, непринудено и убедително. Радвам се, като ги слушам и гледам, когато презентират своите домашни и винаги има въпроси към тях, допълване с различни гледни точки. Доволна съм, когато общуват помежду си в междучасията; когато споделят, че са се събирали и в извънучебно време...

Изпълва ме с възторг начинът, по който се случват общите празници на училището за Коледа и 24. май – ентусиазма, с който участват децата, родителите и колегите; приповдигнатото настроение, което се създава.

Радостно е, че Управителният съвет на училището ръководи умело дейността му – въпреки трудностите и безбройните документални изисквания в чуждата страна.

Дейността на Родителския комитет в учебно време и на всички родители, присъстващи на тържествата за празниците, е достойно за уважение и радост.

Натъждавам се, когато не успявам да откликна подобаващо на очакванията на моите ученици и на техните родители. По принцип хората са различни. Някои деца и родители очакват по-голямо натоварване, а на други им се струва, че е повече, отколкото трябва. Това се е случвало рядко, което означава, че все пак някакъв баланс е постигнат.

5. Разкажете ни някоя интересна случка, свързана с Вашата дейност в училището!

Бих казала, че всяка учебна събота тук е интересна. Преживели сме естествено и случки, които не се забравят. Имам красиви спомени с всяко едно от децата в моя клас, но ще споделя само общи.

Когато бяха в пети клас, моите ученици работиха по един дълготраен проект под надслов „Портфолио на родословието“, свързан с изучавания материал по литература. Цяла година събираха сведения и описваха историите на своите родове: сватби, раждания, имена, професии, родно място, празници в рода; събираха снимков материал; правиха родословно дърво. Бяха невероятни в своето старание и прекрасни при презентирането на своите портфолиа. Още по-достойни за уважение и възхищение са тези деца, като се има предвид, че са далеч от мястото, където са корените им.

Имаме незабравима случка, когато бяха в шести клас във връзка с драматизацията, която подготвихме по „Радини вълнения“ („Под игото“ на Иван Вазов). Написахме сценарий, разпределихме ролите, започнахме репетиции, уточнихме костюмите, поканихме учителския колектив и родителите на театър. Аз обаче допуснах една ужасна грешка. Въпреки че предишната събота им бях казала, че следващата седмица ни е представлението, в старанието си да ги предупредя да не би някой да забрави, изпратих имейли за датата на събитието и с напомняне да си репетират репликите. Написала съм обаче дата за един месец по-късно, а в календара за следващия месец тази дата също се е оказала събота. Когато дойдоха, половината от учениците се бяха успокоили, че имат още един месец да си учат ролите, а едно от тях по някаква причина нямаше да дойде. Представлението, разбира се, не можеше да се отложи, защото поканените щяха да напълнят залата. Тогава толкова много се мобилизираха всички, че за кратко време и репликите бяха научени, и костюмите бяха доставени, и детето, което щеше да отсъства, дойде, и интериорът беше приведен в нужния за представлението стил. Класът се представи прекрасно, а аз дълго време след това им се извинявах. Изводът беше, че дори да има големи трудности, нещата могат да се получат, щом има желание и екипна работа.

Друго интересно нещо, за което е добре да се разкаже, е работата ни по един общ проект през миналата учебна година – за завършването на шести клас си направихме книжка на класа. На всеки ученик бяха отредени по две страници от книжката (формат А4), с актуална снимка, дата на раждане и най-доброто от съчиненията, писани през учебната година. Освен това всеки беше направил някаква рисунка, сканирахме и прибавихме към персоналната страничка на всекиго от класа. А Силвия нарисова много умело целия клас и сложихме рисунката като оформяща последна страница. Всеки получи своята книжка в деня на завършването. Взаимно децата си написаха на последните страници пожелания.

Учениците ми вече са в седми клас и от позицията на по-големи разбират, че всяка тема, дори и скучна да изглежда, може да се развие в нещо интересно, ако човекът или колективът има желание. Типичен пример е сегашното ни приключение – как един на пръв поглед скучен теоретичен урок за интервю е на път да се превърне в сборник с интересни интервюта за историята на нашето училище. Решихме, че можем да поканим за интервю преподаватели, съученици от други класове, родители, ръководния екип на училището. Издирихме имейли, изпратихме въпроси и бяхме много щастливи, когато започнахме да получаваме отговори. Изключително интересно беше интервюто с г-жа Яна Книпелмайер, тъй като беше любезна да дойде при нас и да го осъществим на живо. Разказаното от нея за основаването на училище „Дора Габе“ и развитието му, беше основание за удовлетворение на моите ученици, че те също са част от тази вълнуваща история.

Едно от интересните преживявания за учениците ми и техните родители са презентациите за интересните ни моменти през учебните години, каквито правя за тях в последния учебен ден, преди раздаването на свидетелствата. Забавно е и се разделяме с приповдигнато настроение, което не се забравя.

Не мога да не спомена и предизвикателството, което ни поднесе 2020 година заради коронавирусната пандемия - онлайн обучението. Справихме се прекрасно в платформата Mikrosoft Teams, а възможностите във Forms за създаване и решаване на тестове бяха забавни, не само полезни за затвърждаване и преговор на изучения материал.

6. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители ?

Удивителен е постигнатият синхрон в работата на Управителния съвет, Родителския комитет и педагогическия съвет на училището, а това, уверявам Ви, е много трудно постижимо. Ето защо смятам, че БУ „Дора Габе“ се развива много добре. Показателен е и фактът, че училището се разраства всяка година, което говори, че е желано място за среща на българи – и за децата, и за родителите.

Лично на мен ми липсва малко повече тържественост при откриване на учебната година. Тя присъства в настроението на децата, родителите и учителите, но някак се размива от невъзможността да чуят всички какво се говори и какво се съобщава от мястото за приветствия. Ето защо считам, че ако има озвучаване, ще е значително по-добре. Ще може да се пусне и подходяща музика.

От направените интервюта досега, разбрахме, че училището има химн. Мисля, че е добре да го издирим, а защо не да му направим хубав запис в изпълнение на наши ученици и да го пускаме на празниците.

Към настоящите и бъдещите ученици и техните родители:
Поддържайте българското у себе си, съхранявайте езика и традициите на своите предци! Богатство е да знаете един език повече, затова не забравяйте майчиното слово! Ценност е и да познавате една от най-богатите европейски култури - българската. И както е в една популярна наша песен – човек е свободен да обикне много страни и народи, но не трябва да забравя своя роден край, корените си.

В пети клас

В шести клас

Театър – шести клас

В шести клас - урок пред майките

Първи учебен ден – 7. клас

След интервюто с Яна Книпелмайер

РЕЦЕПТИ ЗА ПРИЯТЕЛСТВО

Интервюта с ученици
от българското училище
„Дора Габе“, Мюнхен

Въпросите

- 1. Какво е за теб българското училище „Дора Габе“ в Мюнхен?**
- 2. Какво те мотивира да го посещаваш всяка събота? Какво полезно откриваш за себе си тук?**
- 3. Как съчетаваш ангажиментите си в немското и българското училище? Какви трудности срещаш?**

4. Ако можеш да промениш нещо, за да бъде училището ни по-интересно място за среща на българчетата - каква промяна си представяш?
5. Разкажи ни някоя своя интересна случка в българското училище?

**Отговорите на учениците, представени по азбучен ред в
съответните класове**

Илия Иванов, 5. клас

1. Място, където получавам знания за България и българския език.
2. Да упражнявам българския си език, това ме мотивира. Чакам този ден също, за да бъда с приятеля си Марти.
3. Трудно ми е да запомня граматичните правила. Иначе съчетавам двете училища, като през седмицата уча за немското, а в петък за българското.
4. Бих желал тук да работя с компютър.
5. Заби ми се молив в ръката. Болеше ме, но съм я запомнил като интересна случка.

Мартина Златанова, 5. клас

1. За мен българското училище е малко по-забавно от немското.
2. Мотивирана съм, защото тук виждам моите приятели. Научавам за миналото на България.
3. Засега нямам никакви трудности. Домашните за българското училище си ги подготвям в петък.
4. Да има повече видеоуроци.
5. На училищния празник за Коледа бях за първи път на сцена. Беше вълнуващо и весело.

Мартин Щиндлер, 5. клас

1. Място, където учим за България.
2. Мотивира ме това, че тук упражнявам българския си език. Харесва ми да бъда с приятелите си Илия и Макси.
3. Справям се, като в петък се подготвям за българското училище, а през седмицата уча за немското. Трудно ми е четенето на български.
4. Да работим на компютър.
5. Когато се загубих.

София Стаматова, 5. клас

1. Място, където мога да уча и да говорим на различни теми.
2. Тук аз откривам българския език и това ме мотивира. Виждам се със своите приятели.
3. Съчетавам ги добре. Научавам взетия материал по български език още в училището, но ми е трудно да чета дълги текстове.
4. Да има по-големи паузи.
5. Нямам специална интересна случка, всичко е интересно.

Ая Йорданова, 6. клас

1. Място, в което идвам с удоволствие.
2. Да разговарям и да играя с приятели.
3. Отделям повече време за учене.
4. Ако има повече игри.
5. Много са.

Виктория Георгиева, 7. клас

1. Мястото, на което мога да слушам родния си език и да научавам повече за моята родина.
2. Мотивира ме любовта към родината ми България и това, че тук съм се запознала със страхотни хора.

3. Може би това, че има доста трудни думи, а в немския не са чак толкова сложни.
4. Да идват и деца, които не са българчета, но искат да научат български език.
5. Много са – в българското училище е винаги много забавно и интересно.

Изабел Колева, 7. клас

1. За мен българското училище е едно от нещата, които ме вдъхновяват да продължа напред.
2. Мотивира ме това, че е полезно за мен уча на родния си език. Освен това, тук имам приятели.
3. Нямам трудности, но ако ги степенувам, българското училище е най-важно за мен.
4. За мен училището е перфектно.
5. Всяка събота се случват интересни неща.

Мерлина Кленкоска, 7. клас

1. За мене българското училище е важна част от живота ми. Да го посещавам, е част от седмицата ми.
2. Мотивира ме най-много това, че ако ходя, мама и баба ще бъдат горди с мен. Освен това, научавам много нови неща за България – за нейното настояще, за миналото, за литературата, за фолклора и българските традиции.
3. Понякога е доста трудно да се организирам за двете училища, защото в немското училище е доста натоварващо.
4. Единственото нещо, което бих променила, е в часовете да има повече игри.
5. На едно коледно тържество аз и една моя приятелка не чухме, когато Дядо Коледа ни извика да ни даде подаръци. Неприятно се получих, тъй като се явихме петнайсетина минути по-късно.

Силвия Иванова, 7. клас

1. Място, където уча български език, българска литература, история и география.

2. Харесва ми, че всяка събота се срещам с приятелите си.
3. За съжаление, когато имам изпит в немското училище, не си пиша домашното за българското.
4. Да има две междучасия.
5. Веднъж легнахме на чиновете си, докато си правим теста. Беше много забавно. Това не ни попречи да го направим добре.

Стейси Герова, 7. клас

1. Място, в което поддържа българския дух и знание.
2. Да се виждам там с приятелите ми и да учим заедно.
3. Понякога е трудно, но няма място за отчаяние.
4. Да имаме повече екскурзии.
5. Това, че си разказваме собствени преживявания, е винаги интересно.

Стефани Дойнова, 7. клас

1. За мен българското училище „Дора Габе“ в Мюнхен е от голямо значение, тъй като тук се срещам с български деца, с които говорим на български език, играем и танцуваме.
2. Мотивация да посещавам училището ми дава възможността тук да науча интересни неща от българската литература и история. Също така много ми харесват различните български хора, които учим в часовете по народни танци. Голямо удоволствие ми доставя и общуването с българските деца от училището.
3. Трудно ми е да отделя повече време за български език и литература, тъй като през седмицата сме доста натоварени с контролни в немското училище.
4. Ще бъде интересно за нас – българските деца от училището – ако има възможност да направим една екскурзия до България и да посетим важни исторически места.

Александра Христовова, 8. клас

1. За мен българското училище е възможност да науча повече за България и нейната история. Тук имам и удоволствието да се срещам с моите приятели.
2. Мотивацията ми идва от чувството за успех. Поради причината, че се стремя към хубав успех, се чувствам добре, като виждам резултати. Родителите ми обаче също имат голяма роля в мотивацията ми и ми помагат, когато не разбирам нещо.
3. За съжаление, понякога е много трудно да се ходи на две училища, но с времето се свиква. Това ме е научило да бъде по-организирана.
4. Може да се въведе повече съвременна електроника, като ни се разреши всеки да пише на лаптопа си, вместо всичко да пишем на ръка.
5. Честно казано, имам много интересни случки, но най-хубавият ми спомен е от екскурзията до Rurpolding. Там се смях и се забавлявах много. Бих се радвала да участвам пак в такава екскурзия.

Калина Милева, 8. клас

1. За мен то е възможност да продължа обучението си на български и да не забравям родния си език и своята родина.
2. Моята мотивация са родителите ми и чувството за успех. Също така посещавам училището, защото знам, че в крайна сметка то е за мое добро. Упражнявайки българския език, аз мога да общувам с българските си приятели и с моето семейство.
3. Най-голяма трудност, която срещам, е намирането на време за двете училища. Понякога се чувствам претоварена, тъй като желая да се справям добре и в българското, и в немското училище. Поставям си прекалено големи цели и имам прекалено големи очаквания.
4. Мисля, че ако пишехме повече на компютри или лаптопи, ние бихме могли да се научим как се пише на български език на такива устройства. Тъй като нашата генерация прекарва много време на телефони, таблети и т.н., мисля, че е важно да можем да пишем на български език и на тези устройства.
5. Има много интересни и смешни случки, но те се случват с моите български приятели и си остават между нас.

Боян Айтер, 8. клас

1. Училището, където се уча да пиша и да чета на български и където научаваме историята на България.
2. Майка ми, която е от България. А защото и аз се чувствам българин. Искам да зная нашия език и нашата история.
3. Трудно ми е да пиша: единия ден на немски, а другия ден – на български.
4. Бих желал да имаме по-големи стаи. Ние в момента имаме много малка стая, но иначе всичко е много добре организирано.
5. Приятен спомен имам от една екскурзия с българското училище до един замък. Там си купихме карти за игра и играхме на една поляна пред замъка.

Адриана Фрай, 9. клас

1. Мястото, където се събирам с други българи; място, в което научавам за корените ми и мога да бъда себе си.
2. Свързвам се с хора от моята родина – съвсем друго общество, което изобщо не може да се сравни с немското училище. Също имам възможност да танцувам български танци и да уча за литературата и обичаите в България. Чрез тази информация се чувствам по-близко до родината си.
3. В немското училище в десети клас си е доста трудно, но когато навлезеш, то тогава посещаването на българското училище е като разтоварване.
4. Тъй като историята и танците са много важни за мен, бих оставала даже до по-късно в училището, за да може да науча още повече за тях.
5. Имаме много смешки и прякори между приятелите ми и мен.

Евелин Банчева, 9. клас

1. За мен българското училище е едно прекрасно място, където ходя всяка събота, за да науча нещо ново, свързано с българската култура и традиции и да се срещна със моите български приятели. Тук винаги

изживявам позитивни емоции и откривам магията на чудния свят на знанието.

2. Мотивира ме това, че и в събота научавам много интересни и важни неща, свързани с България. Полезното, което откривам за себе си, е, че се уча на моя майчин език, тъй като човек се учи през целия си живот.

3. Опитвам се да отделям време и за двете. Но понякога не успявам всеки ден и уча всеки петък за българското училище.

4. Българското училище ми харесва така, както е сега.

5. Интересното, което се случва всяка седмица, е, че контактувам с български приятели и много се забавляваме, като обсъждаме различни теми.

Лара Фишер – 9. клас

1. Място, където аз мога да уча езика и историята на България; където мога да се срещам с приятели.

2. Четенето на български език и българските традиции.

3. Много съм натоварена в немското училище, но се опитвам да изпълнявам ангажиментите си и в българското училище.

4. Аз мисля, че би било много интересно да се учат и по-актуални неща за България.

5. Много обичам да танцувам българските народни танци. Като по-малка обичах да правя мартеници.

РЕЦЕПТИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА РОДНОТО

Интервюта с родители

Сашка Илиев

1. Какво Ви накара да потърсите българско училище в Мюнхен за своето дете? Колко години детето Ви посещава училището; какво му харесва и какво не му допада? Има ли приятели тук?

Живея и работя в Мюнхен от 2003 - около 16 години вече. Моето първо дете се роди тук, в Мюнхен, още през 2011г. и след като около 3-годишна възраст детето ми проговори на български език, започнах да търся български у-ща в Мюнхен, за да предоставя на детето си възможността да научи, развие и обогати своя майчин език. Детето ми посещава у-ще „Дора Габе“ още от създаването му. На дъщеря ми определено ѝ харесва да учи в българското у-ще, защото генерално е едно любознателно дете. Не ѝ харесва, че трябва и в събота сравнително рано да става и да бърза да отиде на у-ще, вместо да си почива. Да, приятели също има от класа си. В момента е във втори клас.

2. Как мотивирате своето дете да посещава съботните занятия?

Това е най-трудната ми задача, но се опитвам по всякакви начини да мотивирам посещението на българско училище. Винаги казвам на дъщеря ми, че да се научи да пише и чете правилно на още един език, е едно богатство, което ще оцени малко по-късно.

3. Каква е според Вас ролята на Родителския съвет към училището? Участвате ли в него, какъв е Вашият принос или намеренията си да подкрепите дейността му.

Родителският съвет подпомага работата на Управителния съвет на училището - организира празници, мероприятия за родители и ученици и внася различни идеи за подобряването на организацията на учебния процес. За първа година участвам в Родителския съвет, задачата ми е да комуникирам с Управителния съвет, подпомагам взимането на решения относно организацията на мероприятия, пиша емайли до родителите, помагам с носене на домашно приготвени неща за лавката.

4. С какви трудности се сблъсквате като родител?

В момента не срещам трудности, трудността премина на първия учебен ден, когато трябваше да мотивирам и организирам дъщеря си да тръгне отново на българско училище.

5. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Много труден въпрос. Според мен училището определено за последните 5 години се развива в положителна насока, подбира внимателно кадрите за преподаватели в него, организира интересни мероприятия за учениците и прави учебната програма интересна за учениците.

За новите и настоящите родители и ученици бих адмирирала решението да посещават българското училище и бих пожелала търпение на родителите и огромно желание на новите и настоящи ученици да научат един правилен книжовен български език.

Денка Цанева

1. Какво Ви накара да потърсите българско училище в Мюнхен за своето дете? Колко години детето Ви посещава училището; какво му харесва и какво не му допада? Има ли приятели тук?

Желанието децата ми да не забравят, че са българи, да знаят своя език, писменост и величавата историята на нашия народ. Вече трета година децата ми учат в БУ „Дора Габе“. Тук те имат приятели и това им харесва. Не им допада ходенето на училище в събота и дългия път, който изминават от къщи до училище.

2. Как мотивирате своето дете да посещава съботните занятия?

Старая се да засилвам приятелствата от училище. След часовете с някои приятелчета ходим на кино или друго забавно за децата място. Екскурзиите, организирани от училището, също много допринасят за мотивацията.

3. Каква е според Вас ролята на Родителския съвет към училището? Участвате ли в него, какъв е Вашият принос или намерите свой начин да подкрепяте дейността му.

Участвам много активно в родителския съвет. РС има своята важна роля.

4. С какви трудности се сблъсквате като родител?

С типичните за възрастта на децата проблеми и с трудното за контролиране използване на съвременна техника (таблети, телефони, компютри).

5. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Според мен освен на работата с децата трябва да се обърне внимание на сплотяването на родителите.

Синът ми на екскурзията в Руполдинг

Григор Георгиев

1. Какво Ви накара да потърсите българско училище в Мюнхен за своето дете? Колко години детето Ви посещава училището; какво му харесва и какво не му допада? Има ли приятели тук?

Нашето желание беше да ги научим на български, не само говоримо, но и писмено. Разбира се, у дома се говори само на български, но у дома има едни теми на разговор, а в училището се

третираат други, по този начин се надявахме да обогатим речника, който имат, и същевременно да оставим трайна диря в тяхното съзнание. Ние сме вече от 5 години в училището...в началото бяхме ей така - да пробваме и да видим как ще се хареса както на нас, така и на детето (в началото бяхме само с едно, сега сме с 3), а след това малко по малко се напасахме и на училището, и на мероприятията, които се организират, и на събитията които има. Не мога да кажа, че се създават приятелства, тъй като децата са още малки и не разбират съвсем смисъла на приятелството, но имат възможността да общуват с деца на тяхната възраст и да правят нещо заедно. Като за начало го намират за една добра база. Преди, когато бяха по-малки, беше по-лесно и имахме доста контакти с български семейства и по-често правехме по нещо заедно. В днешното натоварено и динамично ежедневие, което водим, е много трудно и затова се радваме, че успяваме, пък макар и за малко - в рамките на часовете.

2. Как мотивирате своето дете да посещава съботните занятия?

Много трудно, почти всеки път има моменти, в които трябва да обясним защо е важно. Понякога просто трябва да настояваме. За нас е важно да не забравят децата от къде са дошли техните родители и като цяло предци. Също така е важно да могат да комуникират с останалите членове на нашите семейства, ние сме сами в Германия. Като родители полагаме и усилия, за да можем да дадем и още едно богатство на децата си, тъй като смятаме, че да можеш да ползваш още един език, е голямо предимство. И да знаят, че дори и да са родени в Германия, България ще ги приеме като свои.

Колкото по-големи стават, толкова по-трудно е да ги мотивираме - и то не защото нямат желание, а защото имат нужда от почивка от немското училище и от седмичното натоварване там.

3. Каква е според Вас ролята на Родителския съвет към училището? Участвате ли в него, какъв е Вашият принос или намирате свой начин да подкрепяте дейността му.

Родителският съвет има много задачи, може би е по-добре да започнем с това коя е най-важната..., а тя е да репрезентират свързващото звено между учителите и Управителния съвет, от една страна, и родителите, от друга. Да спомагат за общуването в името на взаимното развитие както на децата, така и на учителите в клас. Да подпомагат Управителния съвет и учителите в тяхната работа и в организацията на общите мероприятия и събития. Да, тази година съм член на Родителския съвет и поех ролята да документирам нашата работа.

4. С какви трудности се сблъсквате като родител?

Най-големите трудности идват от натовареното ежедневие, което водим. То води до там, че невинаги имаме време както за децата, така и за себе си... Било то за помагане с домашното или просто време, за да правим нещо заедно, да поиграем или да се забавляваме. Това също налага да се взимат понякога прибързани решения или такива, които са само временни и изискват повторното им разглеждане. Времето просто не достига.

5. Как се развива според Вас българското училище „Дора Габе“, какво още би могло да се желае, за да остане любимо място за среща на българчета? С какви думи бихте се обърнали към настоящите и бъдещите ученици и техните родители?

Родителският съвет е в непрекъснат процес на търсене на идеи за подобряване на работата с децата в училището, било то под формата на екскурзия или с организирането на представления. Ние винаги сме отворени и ако някой има идеи в тази насока, сме готови да ги обсъдим и да намерим начин да ги реализираме. Мисля също така, че нашето училище се справя добре, все пак и фактът че бройката на децата в последните години е нараснала доста, говори сам по себе си. От друга страна, се сблъскваме с един от основните проблеми, липсата на учители или по-точно на добре подготвени педагози, които не само да могат да преподават, но и да грабнат децата и да ги пренесат в един нов свят, в който тривиалното учене е просто една много забавна игра и времето лети толкова бързо, че на децата не им се иска да прекъсне или да се случва само един път в седмицата.

Нека ние всички заедно обединим усилия и желание да направим училището едно по-добро място за нашите деца. Имам и едно горещо желание, една голяма част от нашите деца са родени в Германия и за тях детският език - езикът на играта - е по-силен и по-разпространен и това е немският, но нека, докато сме в българското училище, да се стремим да говорим само и единствено на български. Само тогава, когато и децата го пожелаят, това може да се случи, а с нашата помощ и напътствия бихме могли да постигнем много. Напълно ми е ясно, че това е много трудно, но с общи усилия е постижима цел в името на нашите деца.

